

Peter Vilhelm Skous tale på Folkemødet på Bornholm

Taler

Peter Vilhelm Skou
Landskasserer i Europæisk
Ungdom

Dato

13. juni 2026

Sted

Ungdomsbureauets ølkasse,
Allinge, Bornholm

Omstændigheder

Emne: At vokse op i en verden med generationel ulighed

- 1 Godmorgen, både jer der har trodset tømmermændene i et brandvarmt telt, og jer der er stået op i en lækker, nyredt sommerhus-seng.

- 5 Hej, jeg hedder Peter, og min tale handler om at være ung og at turde drømme i et i forvejen sindssygt privilegeret velfærdssamfund.

- 10 Når man er ung, som jeg stadig er lidt endnu, får man tit at vide, at man skal turde følge sine drømme. Man skal turde være nysgerrig. Man skal drømme om at lære, om at elske, om at arbejde og om at stå med frugterne af sit eget liv i hænderne. Man skal turde gøre verden en smule bedre end den, man arvede.

Den drøm er desværre ikke så nem at gå til som tidligere. Det er svært at drømme i en verden fuld af kaos. For vi lever i en tid, der ikke ligefrem indbyder til ro.

- 15 Europa bevæbner sig igen. Vi taler om forsvar, om grænser og om en sikkerhed, vi troede var en selvfølge.

- 20 Fredsdividenden i den frie verden er færdighøstet, selvom vi skulle have nået enden på historien.

I løbet af de næste fem år går der i Europa 3.500 milliarder euro i arv fra én generation til den næste. Penge opbygget af en stor generation, der gik fra unge til voksne i en tid præget af fred, frihed og stigende friværdis.

- 25 En generation, der høstede frugterne af fredsddividenden.

Denne formue er ulige fordelt. Og når centralbankernes seddelpresse ruller, og de ældres pensioner og friværdis vokser med en rentes rente-effekt, der løber hurtigere, end de unge kan spare op, er jeg bange for, at en stor del af min
30 generations ambitioner bliver knust under vægten af en generationel ulighed, vi ikke selv har skabt.

Dertil kommer et fremtidigt arbejdsmarked gennemsyret af AI-drevet produktivitetsvækst.

35

Jeg er bange for, at vi er ved at skabe to klasser: én af velstående, der ikke længere behøver deltage i det fælles arbejde, og én endnu større klasse af unge, der bliver koblet af fællesskabet og føler, at samfundskontrakten har svigtet dem.

40 I Danmark er vi heldige. Vi har gode lønninger og en købekraft, der, modsat mine brødre og søstre i Sydeuropa, gør det muligt at flytte hjemmefra, før man fylder 30. Men selv her i vores lille andedam bliver de unges andel af den samlede økonomi fortsat mindre.

45 Forskellene mellem de riges og de fattiges andel af økonomien vokser. Mulighederne indsnævres.

Det bliver sværere at købe bolig og spare op, når man starter med ingenting. Det er svært at bygge sig ind i et samfund, der i årtier har begunstiget den generation,
50 der allerede var inde.

Og velstand er lig med magt.

Det her er ikke en klage. Jeg står ikke her for at beklage mig. Jeg er taknemmelig
55 for det samfund, jeg voksede op i. Og jeg forstår godt, at dem, der kom før os, har arbejdet hårdt for det, de har.

Men et ønske om retfærdighed er ikke det samme som misundelse. Et ønske om at gøre mere for flere, om at de næste generationer også kan få fodfæste, er ikke
60 et angreb på dem, der var før.

Det er at elske vores demokratiske, europæiske fællesskab nok til at ville gøre det bedre. For alternativet er ikke smukt.

Når unge gang på gang møder vægge, hvor de forventede døre, når man oplever, at systemet er indrettet til dem, der kom først, så opstår der noget, som er farligere end vrede.

70 Der kan opstå ligegyldighed og apati.

En voksende modstand mod at blive voksen. En modstand mod at tage ansvar, ikke fordi vi er dovne, men fordi vi spørger os selv: Hvad nu, hvis det ikke kan betale sig? Hvad nu, hvis drømmen ikke længere er til at nå?

75

Det er en fortælling, vi som samfund ikke har råd til at lade vokse. Det skal stadig have værdi at turde og at gøre sig umage.

80

Vi kan skrive en ny samfundskontrakt, både i Danmark og i Europa. En der indretter sig sådan, at mulighederne ikke afgøres af, hvor stor en formue dine forældre har kunnet videregive.

En kontrakt, der giver de unge en fair andel af økonomien at blive voksne på.

85

Der er ikke brug for en ny generationskrig. Der er brug for en ny kontrakt mellem generationerne.

Som ung i et demokrati har man lov at drømme. Lad os sørge for, at det forbliver sandt.

90

Tak for ordet, og god folkemødedag.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler og producent

95

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Folkemødetale

100

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/peter-vilhelm-skous-tale-pa-folkemodet-pa-bornholm>